

ת"פ 4741/05/21 - מדינת ישראל נגד פיסל עבד

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 4741-05-21 מדינת ישראל נ' עבד (עציר)

בפני בעניין:	כבוד השופטת חגית מאק-קלמנוביץ המאשימה	מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
נגד הנאשמים	פיסל עבד (עציר) ע"י ב"כ עו"ד אנדרה רוזנטל	

גזר דין

האישום

1. הנאשם, יליד 2002, הודה והורשע בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה בעניין העונש. כתב האישום המתוקן כולל 7 אישומים שעיקרם יידיים של אבנים וזיקוקים לעבר כוחות הביטחון, עבירות של התפרעות, נסיון לתקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות, מעשי פזיזות ורשלנות ונסיון לבצע מעשה טרור של הצתה.

באישום הראשון הורשע הנאשם בעבירות של התפרעות, עבירה לפי סעיף 152 לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין; החוק**), נסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 274(1), (2), (3) בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין ונסיון מעשה טרור של נסיון הצתה לפי סעיף 448(א) רישא בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, סעיפים 25 ו-30 לחוק העונשין וסעיף 37 לחוק המאבק בטרור תשע"ו-2016 (להלן: **חוק המאבק בטרור**). על פי עובדות אישום זה, ביום 1.3.21 עמד הנאשם יחד עם טארק עבד ואחרים על יד ביתו של טארק בראס אלטלעה ויידה אבנים לעבר חיילים, ממניע אידיאולוגי ולאומני כדי לעורר פחד או בהלה בציבור. הנאשם יידה 5 אבנים בגודל של כחצי כף יד ממרחק של 20 מטר. לאחר שטארק נעצר באותו אירוע, קשר הנאשם קשר עם אחרים ליידות אבנים ובקבוקי תבערה לעבר כוחות משטרה ומשמר הגבול ממניע אידיאולוגי ולאומני וכדי לעורר פחד או בהלה בציבור. הנאשם השתתף בהפרות סדר ועימותים שהתפתחו במקום בנוכחות כ-40 איש נוספים, רובם רעולי פנים. במהלך העימותים זרקו המתפרעים בקבוקי תבערה רבים שהתלקחו וכן אבנים לעבר הכוחות, שחלקים היו בתוך ג'יפים ואחרים רגליים. הנאשם זרק אבנים כשאינו רעול פנים.

באישום השני הורשע הנאשם בעבירות של התפרעות, נסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות ומעשי פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(3) לחוק העונשין. על פי עובדות אישום זה, ביום 27.6.20 שהיה יום השנה למותו של מחמד סמיר עבד, הנאשם קשר קשר עם אחרים ליידות אבנים ובקבוקי תבערה ולירות זיקוקים לעבר כוחות צבא ומשטרה בכניסה לעיסאווייה, ממניע אידיאולוגי וכדי לעורר פחד ובהלה בציבור. הנאשם השתתף בעימותים שהתקיימו במקום, לקח זיקוקים מאחרים וירה 10 אצבעות זיקוקים לעבר כוחות הצבא והמשטרה ממרחק של כ-30 מטר.

עמוד 1

הזיקוקים לא פגעו בכוחות הביטחון.

באישום השלישי הורשע הנאשם בעבירות של התפרעות, נסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, מעשי פזיזות ורשלנות ונסיון מעשה טרור של הצתה. על פי עובדות אישום זה, עובר ליום 3.4.21 רכש הנאשם מאחר 6 כוורות זיקוקים תמורת 720 ₪ והחביאם בתיק על ידי ביתו. ביום 3.4.21 התפתחו עימותים בשכונת עבד בעיסאויה וכוחות משטרה ויס"מ נכנסו לשכונה. הנאשם השתתף בעימותים, וכאשר הבחין בשוטרים הביא את תיק הזיקוקים למקום. הנאשם עצמו ירה לעבר כוחות הביטחון 10 אצבעות זיקוקים, ואת הזיקוקים הנותרים נתן לאחרים שהיו רעולי פנים, ואף הם ירו את הזיקוקים לעבר כוחות הביטחון.

באישום הרביעי הורשע הנאשם בעבירות של התפרעות ונסיון תקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות, בכך שביום 21.3.21 החליט להצטרף לעימותים כלפי כוחות צבא רגליים שהיו מצויים בשכונת מגוריו, הוא הרים מהכביש אבן בגודל כ-7 ס"מ וידה אותה לעבר הכוחות. האבן לא פגעה בדבר.

באישום החמישי הורשע הנאשם בעבירות של התפרעות, נסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות ומעשי פזיזות ורשלנות, בכך שבמועד כלשהו בחודש מרץ 2021 החליט הנאשם לקחת חלק בעימותים שהתפתחו בין כוחות צבא לבין משפחת אלמסרי. הוא הצטייד ב-10 אצבעות זיקוקים וירה אותם לעבר הכוחות ממרחק של כ-30 מטר כשאינו רעול פנים.

באישום השישי הורשע הנאשם בעבירות של התפרעות, נסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות ומעשי פזיזות ורשלנות, בכך שבמועד כלשהו בחודש אוקטובר 2020 יחד עם אדם נוסף השליכו הנאשם והאחר בקבוקי תבערה לעבר כוחות צבא שהיה במקום, במהלך התפרעויות שהתפתחו וכאשר ראו כי הכוח מנסה לעצור שני אחרים. הנאשם הבחין בזיקוקים שהיו על הרצפה, הרים אותם וירה לעבר הכוח 10 אצבעות זיקוקים כשהוא רעול פנים.

באישום השביעי (שהיה אישום שמיני לפני תיקון כתב האישום) הורשע הנאשם בעבירות של נסיון תקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות ובמעשי פזיזות ורשלנות, בכך שכחודשיים לאחר יום 27.6.19 הבחין בג'יפ משטרה נוסע בעליה לכיוון שכונת מגוריו, וידה לעברו 10 אצבעות זיקוקים ממרחק שאינו ידוע.

2. תקציר האירועים בהם הורשע הנאשם תוך התייחסות לרמת החומרה היחסית שלהם מראה כי באישום הראשון מדובר על שני אירועים, האירוע הראשון כלל ידיו 5 אבנים והשני כלל ידיו אבן אחת, על רקע עבירות חמורות שביצעו מעורבים אחרים, ועל כן הוא ברף חומרה בינוני. האירוע השני כלל ידיו זיקוקים שהנאשם קיבל מאחרים, והוא ברף חומרה בינוני. האירוע השלישי כלל ידיו זיקוקים שהנאשם רכש בעצמו ואף הביא למקום וסיפק לאחרים, ולפיכך הוא ברף חומרה גבוה. האישום הרביעי כלל ידיו ספונטני של אבן בודדת, והוא ברף חומרה נמוך. האישום החמישי כלל ידיו זיקוקים על ידי הנאשם בלבד והוא ברף חומרה בינוני. האישום השישי כלל ידיו בקבוקי תבערה וירי זיקוקים והוא ברף חומרה גבוה. האישום השביעי כלל ירי זיקוקים והוא ברף חומרה בינוני. בסך הכל מדובר באירוע אחד ברף חומרה נמוך, ארבעה אירועים ברף בינוני ושני אירועים ברף חומרה גבוה.

טיעוני הצדדים

3. **ב"כ המאשימה** ציינה בטיעוניה כי הנאשם הורשע ברצף של 7 אירועי התפרעויות חמורות על פני שנתיים, וביצע מעשים של ידיו אבנים ובקבוקי תבערה וירי זיקוקים בצוותא עם אחרים. המניע למעשים היה אידיאולוגי ובחלק

מהאישומים הורשע הנאשם גם בעבירות לפי חוק המאבק בטרור. ההרשעה בעבירות לפי חוק זה משפיעה על חומרת הענישה הראויה, כאשר הענישה הראויה לאחר כניסת חוק זה לתוקף היא מחמירה יותר. היא הוסיפה כי בהתאם לפסיקה גילו הצעיר של הנאשם אינו שיקול משמעותי לקולה בעבירות מסוג זה, המבוצעות במקרים רבים על ידי קטינים, ובעבירות אידיאולוגיות יש להעדיף את האינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם.

ב"כ המאשימה הפנתה למספר פסקי דין וביקשה לקבוע מתחם ענישה נפרד לכל אישום. לאישומים 1 ו-3 ביקשה לקבוע מתחם הנע בין 30-50 חודשי מאסר בפועל לכל אישום (זאת על יסוד הנחה שמדובר באישומים של ידוי בקבוקי תבערה בצוותא, אם כי הנאשם עצמו יידה אבנים ולא בקבוקים). לאישומים 2, 5, 6, 7 ביקשה לקבוע מתחם בין 12-24 חודש לכל אישום, ולאישום 4 טענה למתחם שבין 8-18 חודשי מאסר.

באשר לעונש במסגרת המתחם, הנאשם צעיר ללא עבר פלילי, הודה במיוחס לו, לקח אחריות וחסך זמן. מאידך, המעשים נמשכו כשנתיים, כך שאין מדובר במעידה חד פעמית. לאור כל אלה ביקשה ב"כ המאשימה לטיל על הנאשם עונש שלא יפחת מ-6 שנות מאסר, וכן מאסר על תנאי וקנס.

4. **ב"כ הנאשם** טען כי בעבירות אידיאולוגיות קיימים הבדלים "זועקים לשמים" ביחס בין יהודים לערבים, כאשר נאשמים יהודים זוכים לענישה מקלה בהרבה. הוא הפנה למספר דוגמאות.

הסניגור הדגיש כי מלבד עבירות ההתפרעות, העבירות המיוחסות לנאשם הן עבירות נסיון בלבד. הנאשם הודה ושיתף פעולה בחקירה, ובזכותו אף נפתחו תיקים נוספים. הוא הוסיף כי הנאשם הוא צעיר ללא עבר פלילי. כיום הוא מבין שקיימות דרכים אחרות, לגיטימיות, להבעת מחאה.

הסניגור הפנה לתסקיר שירות המבחן ולאמור בו, על אף שהתסקיר אינו כולל המלצה טיפולית. כמו כן הפנה למספר פסקי דין ולפסיקה הנוספת המצוטטת בהם. הוא ביקש לא להחמיר בעונשו של הנאשם.

5. **הנאשם** עצמו הודה בטעותו, ביקש סליחה על מעשיו וביקש להתחשב בו ולא להטיל עליו עונש ממושך. הוא הביע רצון להשתחרר ממעצרו, לצאת ללימודים ולעזור למשפחתו.

אביו של הנאשם ציין את היותו נפגע פעולת איבה משנת 2015. לדבריו הוא היה מנכ"ל של חברת תיירות והסעות, אך לאחר שנפגע הכל התהפך, הוא נעשה עצבני והיה צועק ללא סיבה, והדבר ככל הנראה השפיע על בנו.

6. **מתסקיר שירות המבחן** בעניינו של הנאשם עולה כי הנאשם הוא רווק כבן 20, השלים 12 שנות לימוד ובעל תעודת זהות ירדנית. עובר למעצרו התגורר בבית הוריו בעיסאווייה, למד הנהלת חשבונות במכללה ועבד בשיפוצים. אביו נפצע מכדור תועה של צה"ל בשנת 2015 בהיות הנאשם בן 13. הדבר גרם להידרדרות במצבה הכלכלי של המשפחה, שחיה קודם לכן ברווחה כלכלית וכיום מתפרנסת מקצבת נכות של האב. עם זאת, הנאשם תיאר את הוריו ובני משפחתו כדמויות חיוביות ומשמעותיות, והמשפחה ניהלה אורח חיים נורמטיבי.

הנאשם הביע חרטה על מעשיו והבין את משמעותם. הוא שלל יחס של עוינות כלפי גורמי הצבא והמשטרה או מוסדות המדינה, והסביר את מעשיו בהיגררות אחר חבריו. הוא הביע צער על השפעת המעשים על משפחתו ועל חוסר האפשרות לסייע בפרסת המשפחה. קצינת המבחן התרשמה מקושי להרחיב בנוגע להיבט האידיאולוגי של המעשים וכן מקושי בקבלת סמכות ההורים אל מול לחץ חברתי של הסביבה, ועם זאת ציינה את קבלת האחריות ואת הניהול של אורח חיים נורמטיבי ויצרני. הסיכון להישנות עבירות אלימות בעתיד הוערך כבינוני. היא המליצה על ענישה מוחשית

ומציבת גבול של מאסר בפועל, תוך התחשבות בגילו הצעיר ובתקופת מעצרו, וכן מאסר על תנאי.

מתחם העונש ההולם

7. הנאשם הורשע בסדרה של שבעה אירועים שיש ביניהם דמיון משמעותי הן במהות המעשים והן במניע שמאחוריהם. כל המעשים כוונו נגד מטרות דומות - כוחות הביטחון שהוצבו בקרבת ביתו של הנאשם לצורך ביצוע תפקידם. אני סבורה שניתן לראות בסדרת מעשים אלו אירוע אחד לצורך קביעת מתחם הענישה.

במעשיו פגע הנאשם בערכים מוגנים שונים. המעשים כוונו לפגוע באנשי כוחות הביטחון. בכך נפגעו הן שלומם האישי של השוטרים והחיילים, וזכותם לשלמות הגוף ולחיים, הן ערכים ציבוריים של שלטון החוק, השלטת החוק והסדר והשמירה על שלום הציבור.

אין צורך להכביר מילים אודות החומרה שבעבירות אלו, כאשר יידי אבנים, בקבוקים וזיקוקים מטווח קרוב של מספר קטן של עשרות מטרים מעמיד בסכנה ממשית את שלומם ובטחונם האישי של השוטרים והחיילים, ונועד גם למנוע מהם לבצע את תפקידם. כעולה מתיאור כתב האישום לעיל, הנאשם הורשע גם בעבירות לפי חוק המאבק בטרור. חוק זה מבטא חומרה מיוחדת שיש בעבירות המבוצעות על רקע אידיאולוגי, במטרה לזרוע פחד בציבור. עם זאת, גם בעבר, טרם חקיקת החוק, בוצעו עבירות דומות על רקע דומה, ולפיכך יש מקום להתחשב גם בפסיקה הכוללת מעשים דומים שלא הביאו להעמדה לדין לפי חוק זה.

האירועים נשוא כתב האישום הם ברמות חומרה שונות, החל מיידוי אבן בודדת ועד ירי זיקוקים, כשברקע התפרעויות רחבות היקף ויידי בקבוקי תבערה על ידי מעורבים אחרים בקרבתו של הנאשם, כמפורט לעיל בתיאור כתב האישום. אמנם באף אחד מהמקרים לא נגרמה פגיעה באנשים או ברכוש, אך רוב רובם של פסקי הדין בנושאים אלו מתייחסים למצב דומה, כאשר במקרה של פגיעה משמעותית בפועל רמת הענישה שונה.

8. עיון בפסקי הדין אליהם הפנו הצדדים ובפסיקה נוספת בעבירות דומות מצביע על טווח ענישה מגוון. אפרט מקרים שיש בהם כדי להצביע על הענישה הנוהגת:

בת"פ (י-ם) 10894-06-21 **מדינת ישראל נ' עומר אבו זינה** (8.12.21) הורשע הנאשם ביידי אבנים ובקבוקי תבערה במהלך אירועי שומר החומות. נקבע מתחם ענישה בין 30-60 חודש, והנאשם נדון ל-30 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

בת"פ (י-ם) 40533-07-21 **מדינת ישראל נ' בהג'ת מסעוד** (28.2.22) הורשע הנאשם באירוע יחיד של יידוי אבנים על רקע אירועי שומר החומות. נקבע מתחם בין 10-25 חודשי מאסר והנאשם נדון ל-12 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

בת"פ (י-ם) 17823-02-19 **מדינת ישראל נ' מוסטפא אבו אלהוא** (8.1.20) הורשע הנאשם ב-3 אישומים, שניים מהם יידוי אבנים ואחד של הצתה ונדון ל-26 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

בת"פ (י-ם) 36995-02-19 **מדינת ישראל נ' מחמד עטיה** (1.3.20) הורשע הנאשם ב-6 אישומים, רובם ברף חומרה בינוני - נמוך. נקבע מתחם בין 28-54 חודשי מאסר בפועל והנאשם נדון ל-28 חודשי מאסר ועונשים נלווים.

(ראו גזרי דין נוספים: ת"פ (י-ם) 63709-05-18 **מדינת ישראל נ' מוחמד אבו חומס** (1.4.19); ת"פ (י-ם) 19821-02-17 **מדינת ישראל נ' עבד נאצר** (1.11.17); ת"פ (י-ם) 47299-08-16 **מדינת ישראל נ' יחיא אבו כדיר** (15.3.17) ועוד).

9. **גזרי דין נספים שניתנו באותה פרשה** רלוונטיים לענייננו הן כביטוי לענישה הנוהגת, בנסיבות דומות, הן בשל עקרון אחדות הענישה והשאיפה לקביעת נורמות אחידות במצבם דומים.

ת"פ (י-ם) 4369-05-21 **מדינת ישראל נ' מוחמד עבד** (17.1.22) - גזר דין זה ניתן בעניינו של מעורב נוסף באותם אירועים שהורשע ב-4 אישומים. הודגש שמעורבות הנאשם נמוכה יחסית - הוא לא היה מעורב בהכנת בקבוקי תבערה או הבאתם, והשתתפותו הפעילה היתה בידי אבן אחת שלא גרמה לנזק, כשאחריותו לזריקת בקבוקי התבערה היא מכח ביצוע בצוותא. הנאשם בן 24, ללא עבר פלילי. נקבע מתחם כולל בין 24-48 חודש לכל האישומים, ועל הנאשם נגזרו 24 חודשי מאסר בפועל ומאסרים מותנים.

ת"פ (י-ם) 4439-05-21 **מדינת ישראל נ' מוחמד אעבד** (13.9.21) - מעורב נוסף באירועים אלה נדון במסגרת הסדר טיעון לעונש מוסכם של 8 חודשי מאסר בפועל בגין אישום אחד מיום 1.3.21, בו הורשע בהתפרעות ונסיון לתקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות באירוע של ידיו אבנים על ידי רבים. מדובר באירוע המתואר באישום הראשון בכתב האישום בתיק שבפני. לנאשם שבפני מיוחסת גם עבירה של נסיון למעשה טרור של הצתה, המתייחס לכך שבאירוע יודו גם בקבוקי תבערה שהתלקחו, אולם אחריותו לעבירה זו היא מכח ביצוע בצוותא, כך שמבחינת העובדות חלקו של הנאשם שבפני באירוע נשוא האישום הראשון אינו גדול מחלקו של חברו. (יצוין כי בגזר הדין הנ"ל בעניין עבד (ת"פ 4369-05-21) הובא מפי ב"כ המאשימה כי עמדתה העונשית במקרה זה נבעה מקשיים ראיתיים, ועם זאת, גם אם אניח כי קיימים שיקולים שונים ברקע אותו הסדר, לא ניתן להתעלם מהעמדה שהוצגה בסופו של דבר).

10. הענישה הנוהגת מבטאת, איפוא, טווח נרחב של עונשים, הנעים בין 30 חודשי מאסר לאירוע בודד לבין מספר חד ספרתי של חודשים, בעיקר במקרים של ריבוי אירועים.

לנוכח כל האמור, ובהתחשב בכך שהנאשם שבפני הורשע גם בעבירות לפי חוק הטרור, אני קובעת בגין העבירות בהן הורשע מתחם הנע בין 3.5 לבין 8 שנות מאסר.

העונש הראוי לנאשם

11. הנאשם שבפני הוא צעיר ללא עבר פלילי. הוא ניהל בעבר אורח חיים נורמטיבי, הודה במיוחס לו, הכיר באחריותו וחסך זמן והליכים משפטיים.

לעניין העדר הרשעות קודמות יש לציין כי ריבוי האירועים בכתב אישום זה מבטא שיטתיות וחזרתיות, בדומה להרשעות קודמות. עם זאת, אין דינם של מספר אירועים שהנאשם ביצע אך לא נחקר עליהם ולא התנהלו הליכים בגינם, כדין הרשעות שאדם נחקר, נשפט, נותן עליהן את הדין ובכל זאת חוזר לסורו.

מהתסקיר עולה כי על אף שהנאשם גדל בסביבה נורמטיבית ותומכת, משפחתו נקלעה לקשיים בעקבות פציעתו של האב, והדבר השפיע על התנהלות המשפחה ועל מצבה הכלכלי. עם זאת, כידוע, משקלן של נסיבות כאלה מצומצם כאשר מדובר בעבירות חמורות שיש בהן פגיעה חמורה בציבור. גם גילו הצעיר של הנאשם אינו שיקול מכריע בעבירות

המבצעות בדרך כלל על ידי קטינים וצעירים.

לאור האמור העונש הראוי הוא בחלקו הבינוני - נמוך של מתחם הענישה.

12. לפיכך אני גוזרת על הנאשם עונש כמפורט להלן:

1. מאסר בפועל ל-4.5 שנים שיימנה החל ממעצרו של הנאשם.

2. מאסר על תנאי ל-6 חודשים למשך 3 שנים על העבירות בהן הורשע הנאשם בתיק זה, וכן על כל עבירה לפי חוק הטרור ועל כל עבירה נגד שוטרים.

3. קנס בסך 5,000 ₪ שישולם עד יום 1.6.22.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ז אדר ב' תשפ"ב, 30 מרץ 2022, במעמד הצדדים.